

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 8Sžf/24/2012                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 5011200132                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 23.05.2013                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jaroslava Fúrová         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2013:5011200132.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: NDŽ, s.r.o., so sídlom v Žiline, Košická 2, IČO: 31 581 773, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Q.B.F. VYRVA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mierová 48/B, proti žalovanému: Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Mierová 23, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Colného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 4688/2010-1410 zo dňa 5. januára 2011, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/9/2011-59 zo dňa 13. marca 2012, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/9/2011-59 zo dňa 13. marca 2012, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

### Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP rozhodnutie žalovaného č. 4688/2010-1410 zo dňa 5. januára 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uvedeným rozhodnutím Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky ako právny predchodca žalovaného zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Colného úradu Žilina č. 39732/2009-6035, 12/2007-splDPH,CLO zo dňa 2. decembra 2009, ktorým bol žalobcovi ako povinnému dlžníkovi vymeraný podľa § 226 v spojení s § 225 ods. 3 zákona č. 180/1996 Z. z., Colného zákona, úrok zo sumy cla platenej v splátkach vo výške 140% základnej úrokovej sadzby NBS v sume 2 889 200 Sk (95 903,87 €) zo sumy cla, ktorú oznámil povinnému dlžníkovi - žalobcovi, rozhodnutím č. j. 16-6021/98 zo dňa 8. januára 1998 a na základe rozhodnutia č. 4563/2467-1/98 zo dňa 26. januára 1999, ktorým Colný úrad Žilina povolil žalobcovi zaplatenie sumy cla vo výške 5 282 499 Sk v splátkach. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že podstatnou skutočnosťou pre posúdenie veci bolo, či správny orgán má právomoc zaviazat' dlžníka na zaplatenie úroku vo výške 140% diskontnej sadzby NBS v prípade, ak na žiadosť dlžníka colný orgán povolil zaplatenie sumy cla v splátkach v zmysle § 226 zákona č. 180/1996 Z. z. Poukázal na to, že zo správneho spisu vyplynulo, že žalobcovi boli právoplatným rozhodnutím povolené splátky v zmysle § 226 zákona č. 180/1996 Z. z. Citujúc

ustanovenia § 223 ods. 1, § 225 ods. 3, § 226 ods. 1, 2 a § 276a zákona č. 180/1996 Z. z. krajský súd konštatoval, že žalobná námietka spočívajúca v namietaní aplikácie § 225 ods. 3 zákona č. 180/1996 Z. z. na inštitút povolenia splátok zakotvených v § 226 citovaného zákona je v plnom rozsahu dôvodná. Vyslovil právny názor, že inštitúty odkladu platenia sumy cla (§ 224 a 225 zákona č. 180/1996 Z. z.) a zaplatenie sumy cla v splátkach (§ 226 a 227 citovaného zákona) sú rozdielnymi právnymi inštitútmi, čo sa odráža aj v normatívnom texte zákona, keď v § 223 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z. z. zákonodarca pod písm. a/ osobitne uviedol inštitút odkladu platenia sumy cla a pod písm. v/ osobitne inštitút zaplatenia sumy cla v splátkach. Poukázal na to, že hypotézy právnych noriem, ktoré tieto inštitúty zakotvoval zákona č. 180/1996 Z. z., boli pri každom z nich rozdielne; pri inštitúte odkladu platenia sumy cla bola daná možnosť správneho orgánu ukladať povinnosť na zaplatenie úroku z odloženej sumy cla vo výške 140% diskontnej sadzby NBS (§ 225 ods. 3 citovaného zákona), takúto možnosť správny orgán pri povolení splátok nemal, keďže takáto povinnosť dlžníka sa v hypotézach § 226 a § 227 citovaného zákona nenachádza. Konštatoval, že ust. § 226 ods. 2 zákona č. 180/1996 Z. z. uvádza, že povolenie zaplatiť sumu cla v splátkach môže colný orgán viazať na podmienky. Nestotožnil sa s výkladom termínu podmienka správnymi orgánmi, ktoré chápali tieto podmienky ako zaplatenie úroku z odloženej sumy v zmysle § 225 ods. 3 zákona č. 180/1996 Z. z. Podľa názoru krajského súdu podmienkou nemôže byť stanovenie povinnosti platenia úrokov. Mal za to, že podmienky v zmysle § 226 ods. 2 citovaného zákona sa majú vzťahovať na rozhodnutie o povolení o zaplatení cla v splátkach, pričom typickou podmienkou sa rozumie podmienka splatnosti celej sumy v prípade, ak nebude dodržaný splátkový kalendár a nastane omeškanie čo i len s jednou splátkou. Zdôraznil, že v prípade splnenia podmienky nedôjde ku konštituovaniu novej povinnosti, ale len k obnoveniu pôvodného stavu, a teda podmienka nemôže novo konštituovať povinnosť, ktorá nevyplýva priamo z dikcie zákonného ustanovenia § 226, ktorou povinnosťou nepochybne je i platenie úroku pri splátkach, keďže zákon takýto titul na platenie neupravuje. Uviedol, že v tejto súvislosti nie je možné ani analogicky použiť § 225 ods. 3 zákona č. 180/1996 Z. z., pretože tam zakotvený inštitút úroku s odloženej sumy sa vzťahuje len na odloženú sumu, ako to vyplýva aj z jeho názvu, pričom použitie analógie legis pri ukladaní povinnosti správnym orgánom v správnom poriadku nie je prípustné, čo vyplýva aj z čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby vykonal niečo, čo zákon neukladá. Krajský súd uzavrel, že v preskúmanom prvostupňovom rozhodnutí prvostupňový správny orgán nemal právomoc na uloženie povinnosti žalobcovi zaplatiť úrok zo sumy splátok, pretože takáto povinnosť žalobcovi zo zákona nevyplýva, a keďže žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil takéto rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, je aj jeho rozhodnutie nezákonné, a bolo potrebné ho zrušiť podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalšie žalobné námietky považoval krajský súd za nedôvodné uvádzajúc, že ide o námietky súvisiace s predchádzajúcimi konaniami, ktoré nesúvisia s prejednávanou vecou. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil krajský súd poukazom na § 250k ods. 1 vetu prvú OSP a contrario v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou OSP a § 151 ods. 1 OSP konštatujúc, že žalobca bol v konaní úspešný, preto mal právo na náhradu trov konania, avšak nepodal návrh na náhradu trov konania, teda náhradu trov si neuplatnil, a preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Poukázal na to, že inštitút odkladu platenia sumy cla a inštitút povolenia splátok sú v rámci štruktúry zákona č. 180/1996 Z. z. upravené v jednom oddiele, i keď každý je upravený v samostatnom paragrafe, avšak vzájomnú súvislosť ustanovení v oddiele zákona č. 180/1996 Z. z. upravujúcim odklad platenia sumy cla a povolenie splátok potvrdzuje tiež § 227 tohto zákona, ktoré patrí do tohto oddielu, aj keď je uvedený pod paragrafom označeným „povolenie splátok“. Podľa názoru žalovaného je zrejmé, že § 227 zákona č. 180/1996 Z. z. sa vzťahuje nielen na povolenie splátok, ale aj na prípady odkladu platenia sumy cla; v oboch prípadoch sa jedná o fakultatívny inštitút, ktorého aplikáciou sa dosiahne pre dlžníka určité uľahčenie platby. Žalovaný sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého podmienkou nemôže byť stanovenie povinnosti platenia úrokov, keďže ust. § 226 ods. 2 zákona č. 180/1996 Z. z. nevyklučuje žiadnu podmienku a v žiadnom prípade z neho nevyplýva, že podmienkou pre povolenie splátok môže byť len okamžitá splatnosť colného dlhu v prípade, že dlžník určené splátky riadne nesplní. Inštitút vymerania úroku z odloženej sumy cla je

legálnou podmienkou pre povolenie odkladu platenia sumy cla a túto podmienku možno považovať za zákonnú aj pre inštitút povolenia splátok, aj keď v štruktúre príslušného oddielu zákona č. 180/1996 Z. z. nasleduje až po inštitúte odkladu platenia sumy cla, je súčasťou jedného a spoločne posudzovaného oddielu príslušného právneho predpisu. Podľa názoru žalovaného ustanovenie § 226 zákona č. 180/1996 Z. z. predstavuje špecifickú úpravu odkladu platenia sumy cla formou povolenia splátok s presným určením doby, na ktorú je zaplatenie konkrétnej sumy - časti celkovej sumy cla odložené. Zdôraznil, že podmienkou určenou colným úradom účastníkovi konania v zmysle § 226 ods. 2 zákona č. 180/1996 Z. z. bolo zaplatenie úroku zo sumy platenej v splátkach na základe rozhodnutia colného úradu č. 4563/2467-1/98 zo dňa 26. januára 1999, proti ktorému bolo prípustné odvolanie, ktoré však žalobca nepodal, a preto žalovaný má za to, že s predmetným rozhodnutím i v ňom obsiahnutou podmienkou súhlasil, avšak v súčasnosti, keď je povinný plniť svoje záväzky voči štátu, spochybňuje oprávnenie colného úradu uložiť takúto podmienku a predmetný úrok vymerať. Žalovaný uviedol, že povolenie zaplatenia sumy cla v splátkach umožňuje účastníkovi konania zaplatiť dlžnú sumu cla postupne, s rôznou dobou odkladu platenia vo vzťahu k jednotlivým splátkam, a tak má charakter povolenia odkladu platenia sumy cla. Poukázal na to, že colný úrad v súlade s § 226 ods. 2 zákona č. 180/1996 Z. z. vo výroku rozhodnutia č. 4563/2467-1/98 zo dňa 26. januára 1999 o povolení zaplatenia sumy cla v splátkach uviedol povinnosť účastníka zaplatiť úrok vo výške 140% diskontnej sadzby NBS platnej v prvý deň kalendárneho štvrťroka, toto určenie úroku zo sumy cla platenej splátkach podľa § 226 citovaného zákona, tiež korešponduje s ust. § 225 ods. 3 citovaného zákona, a preskúmaným rozhodnutím colný úrad vymeral žalobcovi úrok zo sumy cla platenej v splátkach tak, že zohľadnil dobu odkladu zaplatenia jednotlivých súm (splátok cla), ktoré boli uhrádzané postupne, pričom uvedené zodpovedá spôsobu určenia výšky úroku zo sumy cla v prípade, ak bol povolený odklad jeho zaplatenia v zmysle § 224 a nasl. zákona č. 180/1996 Z. z. a líši sa od nej len tým, že pri povolených splátkach je potrebné zohľadňovať dobu odkladu zaplatenia vo vzťahu k jednotlivým splátkam. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250a ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk) (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, u ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva v konaní ide.

Predmetom prieskumu v tomto súdnom konaní je rozhodnutie Colného úradu v Žiline zo dňa 2. decembra 2009. Tomuto rozhodnutiu predchádzalo rozhodnutie colného úradu č. 16-6021/98 zo dňa 8. januára 1998, ktorým bol žalobcovi oznámený colný dlh v celkovej výške 175 346,84 €, ktorý vznikol nedodaním tovaru prepravovaného v colnom režime tranzit colnému úradu určenia. Rozhodnutím colného úradu zn. 182/70-198 zo dňa 14. apríla 1998 bol žalobcovi povolený odklad platenia vymeranej sumy cla do dňa 30. septembra 1998 a následne rozhodnutím zn. 3457/1630-1/98 zo dňa 29. septembra 1998 odklad platby až do 31. decembra 1998, na základe žiadosti žalobcu zo dňa 16. decembra 1998 Colný úrad Žilina povolil žalobcovi zaplatenie vymeranej sumy cla v splátkach rozhodnutím zn. 4563/2467-1/98 zo dňa 26. januára 1999, ktoré obsahovalo presný splátkový kalendár z uvedením čiastkových súm a dátumov ich splatnosti, a zároveň týmto rozhodnutím bola žalobcovi oznámená povinnosť zaplatiť úrok z dlžnej sume vo výške 140% diskontnej sadzby NBS splatnej v prvý deň kalendárneho štvrťroka v zmysle § 225 ods. 3 zákona č. 180/1996 Z. z.

Predmetom súdneho odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil podľa

§ 250j ods. 2 písm. a/ OSP rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného najmä z pohľadu, či správne právne posúdil jeho nezákonnosť.

Ani podľa názoru odvolacieho súdu správny orgán v preskúmvanej veci nepostupoval v intenciách na vec sa vzťahujúcej právnej normy, zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1996 Z. z., Colného zákona, v znení platnom a účinnom v rozhodnom období, a jeho rozhodnutie nemožno považovať za súladné so zákonom, z ktorého dôvodu súd prvého stupňa rozhodol v danej veci po právnej i vecnej stránke správne, keď preskúmvané rozhodnutie žalovaného zrušil z dôvodu, že vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov žalovaného vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu, považujúc za nadbytočné opakovať pre účastníkov známe fakty a skutkové okolnosti prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu.

S ohľadom na to, odvolanie žalovaného neobsahuje žiadne nové tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej OSP potvrdil stotožniac sa s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania ako aj rozsahom a dôvodmi podanej žaloby.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP. Úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že ich náhradu neuplatnil. Neúspešnému žalovanému ich náhrada neprináleží.

Vzhľadom k tomu, že zákonom č. 479/2009 Z. z. bolo s účinnosťou od 1. januára 2012 zrušené Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky, ktorého pôsobnosť a právomoci na úseku správy daní a poplatkov prešli na novozriadené Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, odvolací súd podľa § 107 ods. 4 OSP na strane žalovaného koná s vyššie uvedeným právnym nástupcom pôvodne uvádzaného žalovaného.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

## **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.